

exteriors

La muntanya del pare

Text > **JORDI CASALS I MERCHÁN**

Foto > **JORDI CASALS I ESTER BAULIDA**

Els boscos d'Urús tenen per a mi una forta càrrega emocional. Tot i que el pare va néixer i viure al barri barceloní de Sant Andreu, els seus orígens eren ceretans. Quan va quedar orfe de mare el van enviar a viure amb l'avi a Urús, un petit poblet rural del vessant sud de la Cerdanya. Dècades després, també vaig quedar orfe. Però va ser ell i no la mare qui ens va deixar. Va ser un cop tan ràpid i dur com inesperat. Aleshores jo tenia tres anys i, encara ara, quaranta anys després, fa tant de mal que ni la mare ni els germans en parlen. I jo, amb més records inventats que reals, tampoc no pregunto.

M'agraden les històries urbanes. Gaudeixo endinsant-me en barris moderadament perillosos sota la llum groguenca dels fanals i observar antiheroïnes

i somiatruïtes addictes a la nit. Però com que tots tenim motxilla i penyores emocionals per pagar, de tant en tant necessito canviar Bukowski per Virgili (o el realisme brut pel bucolisme). Per agafar aire, sovint trio una ruta d'unes tres o quatre hores més o menys ben indicada que anomenen «de les tres Fonts», a la muntanya del meu pare.

A l'escola dels anys vuitanta no em van educar en la gestió de les emocions. Potser per això, o potser per la covardia de no poder encarar la seva absència, quan faig els camins que de ben segur en Miquel (així es deia, així es diu) també va trepitjar, quan segueixo les seves petjades, provo de fugir del sentimentalisme preparant, mentre camino, les classes de literatura que imparteixo a l'institut. I de vegades, fins i tot, me'n surto.

La pujada intimida perquè des de dalt em menysprea el cim pelat de Penyes Altes del Moixeró. Enfilant cap als dos refugis trobo exemples per explicar als meus alumnes el tracte que els romàntics del XIX donaven a la natura. Una natura agresta, inabastable, en consonància amb els sentiments del jo poètic.

La muntanya d'Urús és un dels pocs llocs de la província on encara es pot gaudir dels matisos de les quatre estacions. Allà, on encara hi ha primavera i tardor, apareix un ampli ventall cromàtic que obre la caixa dels adjectius i ens demostra allò que deia Bécquer, que el llenguatge és maldestre: hi trobo més colors que termes per anomenar-los.

Però no només de romàntics va l'excursió. Ja durant el descens, sempre em paro en un dels meus racons preferits del planeta: la pleta de Font Llebrera, on puc

viure un dels tòpics literaris més utilitzats al llarg de la literatura, el *locus amoenus*. Aquests escenaris de natura idealitzada apareixen en clàssics grecolatins com Horaci, medievals com el *Mío Cid*, renaixentistes com Sannazaro, modernistes com Maragall... Estirat sobre la catifa d'herba, de neu o de flors de Font Llebrera, escoltant els saltirons d'aigua, em sento com Fray Luis quan va escriure aquella lira que exemplifica el *beatus ille* i que diu: «¡Qué descansada vida | la del que huye del mundanal ruido, | [...] ¡Oh monte, oh fuente, oh río!».

Després arribo a casa i torno a ser jo, més net, més humà i amb més ganes de brutor narrativa. Fins que torni a necessitar fer-li el salt a Burroughs amb Garcilaso, fins que tingui ganes de tornar a ser un nen i fer-li un petó al meu pare. Llavors, allà hi serà la muntanya d'Urús. Dura, bella, cabrona, esperant-me.